

Raditi na povjerenju (2): „Razgovarati s djecom o ljudskoj seksualnosti”

Kako razgovarati s djecom o seksualnosti? Drugi dio (video i upute) serijala „Working on Trust” (Raditi na povjerenju), čija je svrha pomoći roditeljima u odgoju njihove djece.

11.11.2020.

Razgovarati s djecom o ljudskoj seksualnosti. U suvremenoj kulturi, djeca jako rano imaju pristup svim

vrstama sadržaja preko mobitela i interneta. Sve više komuniciraju s drugom djecom čije vrijednosti i odgoj mogu biti drugačiji od njihovih i koji im mogu ponuditi novu sliku seksualnosti, različitu od one koju vi želite predstaviti svojoj djeci.

U ovom kontekstu, bitno je da roditelji pomognu svojoj djeci da nauče donositi dobre odluke.

Odlučivati se za dobro podrazumijeva pomoći im da budu ispravno informirani i sposobni razlučiti ono što je dobro za njihova tijela i duše od onoga što je štetno.

Ne postoji recept s najboljom metodom za razgovor s djecom o seksualnosti. Radi se zapravo o stvaranju određene razine povjerenja i spontanosti s njima, znajući kako se prilagoditi njihovim godinama i što su sposobni razumjeti, računajući na osobni odnos koji imate sa svakim djetetom.

Predlažemo neka pitanja koja vam mogu pomoći da izvućete korist iz videa kada ga gledate s prijateljima, u školi ili u župi.

Pitanja za razgovor:

- Je li nekada prerano da počnete sa svojom djecom razgovarati o ljudskoj seksualnosti? Kada bi bilo najprikladnije započeti?

- Kako da roditelji olakšaju svojoj djeci da im govore o ovim temama? Postoje li sredstva koja pomažu u pokretanju ovih razgovora?

- Bi li majke trebale razgovarati s curicama, a očevi s dječacima ili da oba roditelja to pokušaju činiti s djecom oba spola? Kako roditelji mogu znati koja je odgovarajuća dob za diskutiranje o ovim temama?

- S obzirom na toliku raznolikost u izražavanju seksualnosti, koju djeca imaju priliku primjetiti, kako ih bolje

podučiti kršćanskom moralu? Kako roditelji mogu pomoći mladima i adolescentima da se razviju, u okruženju koje podupire niz seksualnih ponašanja suprotnih kršćanskom životu?

Prijedlozi za djelovanje

- Pripremite se da ti i tvoj suprug/supruga imate isti pogled na to kada i kako govoriti o ovim tema s vašom djecom. Razmislite da li se isplati usvojiti određenu strategiju, imajući posebne ciljeve na umu. Redovno razgovarajte o ovim temama među sobom.
- Odaberite filmove, televizijske programe i/ili dokumentarce prikladne dobi vaše djece, da ih možete gledati s njima i prirodno razgovarati o ovim temama.
- Svakodnevno se molite za svoju djecu i za njihovu čistoću. Naučite ih moliti tri Zdravomarije svake noći

prije spavanja, tražeći od Djevice da očuva njihova tijela i duše čistima za Boga. Podsjećajte ih često da su djeca Božja i da Duh Sveti živi u njima kada su u milosti.

- Nastojte im više govoriti o ljepoti ljudske ljubavi i neka to bude kontekst u kojem se govori o ljudskoj seksualnosti. Za jednog kršćanina, seksualni odnosi su uvijek izraz predane bračne ljubavi, otvorene ljudskom životu.

- Ohrabrujte djecu kada nastoje živjeti sa stilom, elegantno i skromno. Podupirite te napore idući u kupovinu s njima i trudeći se izgraditi osoban vlastiti stil, elegantan i moderan.

Meditirati sa Svetim Pismom i Katekizmom Katoličke Crkve

- Na svoju sliku stvori Bog čovjeka, na sliku Božju on ga stvori, muško i žensko stvori ih.

- I blagoslovi ih Bog i reče im: Plodite se, i množite, i napunite zemlju, i sebi je podložite! Vladaite ribama u moru i pticama u zraku i svim živim stvorovima što puze po zemlji! (Post 1, 27-28)

- On odgovori: Zar niste čitali: Stvoritelj od početka muško i žensko stvori ih i reče: Stoga će čovjek ostaviti oca i majku da prione uza svoju ženu; i dvoje njih bit će jedno tijelo? Tako više nisu dvoje, nego jedno tijelo. Što, dakle, Bog združi, čovjek neka ne rastavlja. (Mt 19, 4-6)

- Bježite od bludnosti! Svaki grijeh koji učini čovjek, izvan tijela je, a bludnik griješi protiv svojega tijela. Ili zar ne znate? Tijelo vaše hram je Duha Svetoga koji je u vama, koga imate od Boga, te niste svoji. Jer kupljeni ste otkupninom. Proslavite dakle Boga u tijelu i duhu svojem! (1 Kor 6, 18-20)

- Budite dakle nasljedovatelji Božji kao djeca ljubljena i hodite u ljubavi kao što je i Krist ljubio vas i sebe predao za nas kao prinos i žrtvu Bogu na ugodan miris. A bludnost i svaka nečistoća ili pohlepa neka se i ne spominje među vama, kako dolikuje svetima! Ni prostota, ni ludorija, ni dvosmislica, što se ne priliči, nego radije zahvaljivanje! Jer dobro znajte ovo: nijedan bludnik, ili bestidnik, ili pohlepnik – taj idolopoklonik – nema baštine u kraljevstvu Kristovu i Božjemu. (Ef 5, 1-5)

Meditirati s papom Franjom

- Seksualni odgoj koji pazi na zdravu stidljivost ima ogromnu vrijednost, iako neki danas smatraju da je ona stvar prošlih vremena. Riječ je o prirodnoj obrani osobe koja štiti svoju nutrinu i izbjegava da ju se svede na čisti objekt. Bez stidljivosti, možemo ljubav i seksualnost svesti

na opsesije koje nas usmjeravaju samo na genitalnost, na morbidnosti koje iskrivljuju našu sposobnost da volimo i preko različitih oblika seksualnog nasilja dovode nas do toga da nas se tretira na nehuman način ili da nanosimo bol drugima (Amoris Laetitia, 285)

- Seksualni odgoj često se fokusira na poziv da „se čuvamo”, pazeći na „siguran seks”. Ovaj izraz prenosi negativan stav prema prirodnoj prokreativnoj svrsi seksualnosti, kao da moguće dijete može biti neprijatelj od kojega se treba zaštititi. Tako se promiče narcisoidna agresija umjesto prihvatanja. Neodgovoran je svaki poticaj adolescentima da se igraju sa svojim tijelima i željama, kao da imaju zrelost, vrijednosti, zajedničke obaveze i ciljeve svojstvene braku. Na taj način, veselo ih se ohrabruje da koriste drugu osobu kao objekt potrage koji nadomješta praznine ili velika

ograničenja. Mnogo je važnije pokazati im put kako da na različite načine izraze ljubav, uzajamne brige, nježnosti pune poštovanja i da ostvare smislenu komunikaciju. Sve to priprema za cjelovito i velikodušno predanje sebe koje će se očitovati, nakon službenih zavjeta, u darivanju tijela. Seksualno sjedinjenje u braku nastupit će kao znak zaokruženog zavjeta, obogaćenog cijelim putem koji mu je prethodio. (Amoris Laetitia, 283)

- Seksualni odgoj pruža informacije, ali ne gubeći pri tome iz vida da djeca i mladi još nisu postigli potpunu zrelost. Informacije trebaju stići u odgovarajućem trenutku i na način primjeren fazi koju prolaze. Ne isplati se zatrpati ih podacima bez razvoja kritičkog mišljenja prema invaziji mogućnosti, nekontroliranoj pornografiji preopterećenosti podražajima koji mogu osakatiti seksualnost. Mladi trebaju biti

spособni opaziti da su bombardirani porukama koje nisu u svrhu njihova dobra i sazrijevanja. Potrebno je pomoći im da prepoznaju i traže pozitivne utjecaje, dok u isto vrijeme drže na distanci sve ono što narušava njihovu sposobnost da ljube.

Također, trebamo prihvatiti da „se potreba za novim i prikladnijim govorom naročito očituje kada djeci i adolescentima želimo govoriti o seksualnosti” (Amoris Laetitia, 281)

- Seksualni odgoj također bi trebao uključivati uvažavanje i procjenjivanje razlika, koje svakom ponaosob nude mogućnost da nađi vlastitu skučenost, kako bi se otvorio prihvatanju drugoga. Prije razumljivih poteškoća, koje svatko može doživjeti, treba pomoći da vlastito tijelo bude prihvaćeno onakvo kakvo je stvoreno, jer ponekad se „logika da vladamo nad vlastitim tijelom suptilno transformira u logiku da vladamo

nad stvaranjem [...] Također, vrednovanje vlastitoga tijela u njegovoj ženstvenosti ili muškosti potrebno je da razumijemo sebe u susretu s drugačijim. Na ovaj način moguće je s radošću prihvatiti jedinstveni dar drugoga ili druge, djelo Boga stvoritelja, i međusobno se obogaćivati". Samo gubeći strah pred različitim, pojedinac se može osloboditi ograničenosti vlastitoga bića i prestati biti zadivljen samim sobom. Seksualni odgoj treba pomoći u prihvaćanju vlastitoga tijela, na način da osoba ne pokušava „poništiti seksualnu razliku jer se ne može suočiti sa samom sobom” (Amoris Laetitia, 285).

Meditirati sa svetim Josemarijom

To prijateljstvo o kojem govorim, ta sposobnost da se prilagodi razini djece, olakšavajući im da s povjerenjem govore o svojim malim problemima, omogućava ono što mi

se čini od velike važnosti: da upravo roditelji budu oni koji će svoju djecu upoznati s izvorom života, postepeno, prilagođavajući se njihovom mentalitetu i onome što su sposobni razumjeti, približavajući se postepeno njihovoj prirodnoj znatiželji; potrebno je izbjeći da ova tema bude pod zlobnim utjecajem, da nauče nešto – što je po sebi plemenito i sveto – preko loših informacija od svog prijatelja ili prijateljice. Upravo ovo može biti važan korak u osnaživanju prijateljstva između roditelja i djece, sprječavajući udaljavanje kroz samo buđenje moralnog života.

S druge strane, roditelji trebaju nastojati sačuvati svoje mladenačko srce, da im bude jednostavnije s naklonošću dočekivati plemenite čežnje pa čak i pretjerivanja njihove djece. Život se mijenja i ima mnogo novih stvari koje nam se možda ne sviđaju – čak je moguće i da

objektivno nisu bolje od onih
prijašnjih –, ali nisu loše:
jednostavno je riječ o drugačijim
načinima življenja, bez posebnog
značaja. U nerijetkim prilikama,
dolazi do konflikata jer se pridaje
važnost sitnicama, koje se nadilaze
kada ih promatramo sa distancom i
smislom za humor. (Conversaciones,
br. 100)

.....

pdf | document generated
automatically from [https://
dev.opusdei.org/hr-hr/article/raditi-na-
povjerenju-ii-razgovarati-s-djecom-o-
ljudskoj-seksualnosti/](https://dev.opusdei.org/hr-hr/article/raditi-na-povjerenju-ii-razgovarati-s-djecom-o-ljudskoj-seksualnosti/) (8.08.2025.)